СЛУЧАЈ СУДСКЕ ПРАКСЕ

Друштво Реил АС из Париза (даље у тексту: Наручилац) закључило је подизвођачки уговор са друштвом Брзе пруге из Шапца у 2019. години (даље у тексту: Подизвођач). Тим уговором је наручилац поверио Подизвођачу да обави неке радове на обнови железничких пруга у Србији, а по основу главног уговора који је закључио са друштвом „Инфраструктура железнице Србије“ у 2018. години. Подизвођачким уговором се Наручилац обавезао да Подизвођачу плати предујам у уговореном износу, и то путем издавања менице. Због тога му је у 2019. години издао две бланко менице уз писмено овлашћење да их, као ремитент, попуни до уговореног рока доспелости, као и да их индосира пре доспелости, ради наплате предујма. Подизвођачки уговор је садржавао арбитражну клаузулу, којом је било предвиђено да је за спорове између уговорника надлежна арбитража, при чему је место вођења поступка у Београду, а меродавно право је српско. Подизвођач је добијене менице индосаментом есконтовао (продао) банци, наплативши за њих продајну цену умањену за дисконт. Банка је касније у 2020. години попунила менице, као њихов ималац, те их је наплатила од наручиоца у пуним износима уговореним у подизвођачком уговору и наведеним у добијеном овлашћењу за њихово попуњавање.

Пошто је подизвођач повредио своје обавезе из подизвођачког уговора, наручилац га је тужио ради повраћаја наплаћених меничних износа и ради накнаде штете у поступку пред арбитражом у Београду. Тужбу је, међутим, поднео и против банке, као друготужене у арбитражном поступку, тражећи да му врати наплаћене меничне износе. У тужби је навео да је МТК арбитража надлежна да одлучи у арбитражном спору по основу арбитражне клаузуле у подизвођачком уговору. Став да је арбитража надлежна за спор и против банке, иако је она треће лице у подизвођачком уговору, наручилац је правдао чињеницом да је подизвођач на њу, као треће лице, преносом меница пренео своје уговорно потраживање аванса из подизвођачког уговора. Ову своју тврдњу наручилац је засновао на правилу Закона о арбитражи Републике Србије (скр. ЗА), којим се одређује да арбитражни споразум „остаје на снази у случају уступања уговора, потраживања, суброгације „и у другим случајевима преноса потраживања, осим ако није друкчије уговорено“ (чл. 13).

Банка је оспорила надлежност арбитраже, одбијајући да учествује у арбитражном поступку као туженик. Ко је у праву – наручилац, као тужилац, или банка, као друготуженик?